

Aan de leden van de gemeenteraad

Raadsinformatiebrief 71

Helmond, 6 mei 2025
Onderwerp: Stand van zaken PFAS-dossier

Zaaknummer: 52472465

Geachte leden van de gemeenteraad,

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de actuele stand van zaken van het PFAS dossier. Dit naar aanleiding van de uitzending van het tv-programma *Zembla* op 27 april jl. en de nieuwe informatie over de jarenlange lozingen van PFAS op het riool door Custom Powders. Tevens informeren wij u in deze raadsinformatiebrief over de ontsluiting van het volledige PFAS-dossier.

Actuele ontwikkelingen

Het tv-programma *Zembla* heeft aan het licht gebracht dat Custom Powders in strijd met de vergunning, jarenlang PFAS heeft geloosd in het riool. Tevens blijkt uit het onderzoek van *Zembla* dat Chemours, de opdrachtgever van Custom Powders, hiervan op de hoogte was. Dit is nieuwe informatie voor ons en wij zijn hiervan geschrokken. Op basis van deze nieuwe informatie hebben wij een aantal stappen genomen. Wij benadrukken dat deze nieuwe informatie niet leidt tot een aanpassing van onze risicobeoordeling uit 2020. Wij hebben de aanwezigheid van PFAS in het milieu in Helmond vastgesteld nadat de lozingen zijn gestopt in 2018. Om die reden is er op dit moment geen sprake is van verhoogde gezondheidsrisico's. Wij hebben aan de GGD gevraagd om een vrijwillig gezondheidsonderzoek uit te voeren.

Aangifte

Op basis van de recent verkregen informatie doen wij deze week aangifte tegen Custom Powders B.V. en Chemours c.s., op basis van het illegaal lozen op het riool ofwel het plegen van een milieudelict. Op basis van de uitzending van *Zembla* komen wij tot de conclusie dat zowel de directie van Custom Powders als Chemours op de hoogte waren van de lozingen. De directies wisten van de schadelijkheid van PFOA en GenX. Ondanks de kennis van de schadelijkheid van de stoffen hebben zij in onze ogen onvoldoende maatregelen genomen om mens en milieu te beschermen. Deze bedrijven stelden hun economisch gewin boven de volksgezondheid en het milieu.

Evaluatie rol gemeente

De VVD heeft ons in raadsvragen (2025-49) n.a.v. de uitzending van *Zembla* de vraag gesteld of het college bereid is om een onafhankelijke evaluatie uit te voeren naar het gemeentelijk handelen in dit dossier, inclusief vergunningverlening, toezicht en handhaving, informatievoorziening, bestuurlijke rol en invulling gemeentelijke zorgplicht. Als gevolg van de nieuwe informatie waaruit blijkt dat sprake is van jarenlang lozingen van PFAS houdend afvalwater op het riool onderschrijven wij het belang van een dergelijke evaluatie. Als college willen wij deze evaluatie gebruiken om te leren van het verleden en te bezien waar wij de gemeentelijk rol naar de toekomst kunnen verbeteren. Het onderzoek willen we laten uitvoeren door een extern bureau. Wij bespreken een onderzoeksvoorstel hiervoor graag met de raad.

Sanering en kostenverhaal

Om ervoor te zorgen dat wij zo snel mogelijk met een sanering aan de slag kunnen en de mogelijkheid op het verhalen van kosten op de boedel van Custom Powders te behouden, is ervoor gekozen om een last onder bestuursdwang aan de curator op te leggen.

Daarnaast zijn wij gestart met de voorbereiding voor het saneringsplan. Via de RIB 2025-029 *Aanpak bodemsanering PFAS Custom Powders* hebben wij u laten weten welke stappen wij zetten om zelf een saneringsplan vast te stellen. Hieronder geven wij nogmaals het stappenplan weer:

1. Uitvoeren saneringsonderzoek (reeds gestart, gereed juli 2025)
Wij brengen de risico's in beeld op basis van de meest actuele richtlijnen. We maken daarbij gebruik van het eerder uitgevoerde onderzoeken naar de aanwezigheid van PFAS in het milieu en de risico's die daaruit volgen. We voeren zo nodig nader onderzoek uit in grond en grondwater.
2. Uitwerken saneringsvarianten (maart-september 2025)
We zoeken oplossingen die de verspreidingsrisico's zoveel mogelijk wegnemen en de noodzaak tot gebruiksbependingen en nazorgmaatregelen voor het grondwater te minimaliseren. Hierbij betrekken we de direct belanghebbenden.
3. Opstellen saneringsplan (oktober-november 2025)
Uit de beschikbare saneringsoplossingen maken we een keuze (de voorkeursvariant). Wij wegen dan de met de sanering te realiseren milieuwinst, ruimtelijke winst en lange termijn risicoreductie af tegen de hiervoor benodigde kosten, korte termijn beperkingen, hinder en overlast als gevolg van de realisatie van de oplossing. In het saneringsplan wordt de voorkeursvariant gemotiveerd en onderbouwd en deze wordt in het plan inhoudelijk uitgewerkt.
4. Aanbesteding (november 2025-maart 2026)
Het saneringsplan wordt aanbesteed in de markt. We gaan ervan uit dat we de procedure voor een Europese aanbesteding moeten volgen, deze duurt circa 4 maanden.
5. Start sanering (april 2026)
Wij verwachten dat de sanering medio 2026 kan starten. Een volledige sanering kan een jaar tot enkele jaren duren.

De planning van de genoemde stappen is indicatief. Ze is namelijk sterk afhankelijk van de actuele ontwikkelingen, de resultaten van het saneringsonderzoek, de gekozen saneringsvariant, de saneringskosten, het overleg met direct belanghebbenden, de wijze van aanbesteding en het verkrijgen van vergunningen. Wij verwachten dat wij u in september 2025 kunnen informeren over de voorkeursvariant en de kosten daarvan. Ook de rest van de aangegeven planning is nog steeds actueel. Dat houdt in dat wij verwachten dat het bodemsaneringsplan in oktober-november van dit jaar gereed zal zijn.

Lobby PFAS-verbod

Verschillende gemeenten hebben net als Helmond te maken met PFAS-vervuiling. Wij zijn met een aantal van die gemeenten, waaronder Dordrecht, Leeuwarden en Sittard-Geleen, mede-indiener van een motie tijdens het VNG-congres op 17-18 juni a.s. Deze motie roept het VNG-bestuur op om bij het Rijk te bewerkstelligen dat een landelijk verbod ingesteld wordt op de productie, import en het gebruik van niet-essentiële PFAS-houdende stoffen.

Ontsluiting PFAS-dossier

Tijdens uw vergadering d.d. 18 maart jl. heeft u verzocht om volledige informatievoorziening met betrekking tot het PFAS-dossier. Wij hebben inzage in alle documenten toegezegd. De meest relevante documenten hebben wij nu ontsloten via het digitale raadsinformatiesysteem (bij [Dossiers](#) onder het menu Documenten op de website [helmond.notubiz.nl](https://www.helmond.nl)). U kunt de volgende type stukken raadplegen:

- Onderliggende documenten tijdlijn
In 2021 hebben wij de rapporten van het onderzoek naar de verspreiding van PFAS en de risicobeoordelingen van het RIVM openbaar gemaakt via www.helmond.nl/PFAS. Wij hebben in 2023 ook de tijdlijn van het onderzoek naar PFAS-emissies bij Custom Powders met de raad gedeeld. Alle documenten die ten grondslag liggen aan deze tijdlijn zijn nu openbaar gemaakt via het raadsinformatiesysteem.
- Vergunningen, toestemmingen, controles en saneringsplan van Custom Powders en aansprakelijkstelling van Custom Powders en Chemours
Op 23 januari 2025 hebben wij een Woo-verzoek ontvangen van Vocawel Beheer B.V. Zij hebben

verzocht om volledige inzage in vergunningen, toestemmingen, aansprakelijkstelling, controles en saneringsplan van Custom Powders en aansprakelijkheidstelling Chemours. Dit Woo-verzoek omvat ruim 200 documenten. In de dagmail van 14 maart hebben wij uw raad geattendeerd op deze documenten. Een aantal documenten was nog niet te raadplegen om technische redenen. Dit is inmiddels opgelost waardoor alle documenten uit het Woo-verzoek nu in het raadsinformatiesysteem staan.

- Juridische procedure Custom Powders

Uw raad heeft verzocht om volledige inzage in de juridische procedure met Custom Powders. In het raadsinformatiesysteem staan de documenten die ten grondslag liggen aan het bestreden besluit alsmede de uitspraak van de bestuursrechter. De uitspraak gaat ook over de zogenaamde processtukken (beroepschriften, verweerschriften, pleitnota). Deze processtukken zelf kunnen wij op grond van artikel 8.8 van de Woo, gelezen in samenhang met artikel 8:79 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) niet openbaar maken.

Wij zijn van mening dat we met de ontsluiting van de hierboven genoemde documenten invulling hebben gegeven aan de gestelde vragen in het agenderingsverzoek van Helder Helmond. De documenten geven u inzicht in het dossier dat de periode beslaat vanaf het moment van vergunningverlening aan Custom Powders tot het faillissement. Tevens geven deze documenten u inzicht in het onderzoek vanaf 2018 van de gemeente inzake de PFAS-emissies van Custom Powders.

Overige documenten PFAS-dossier

Volledige openbaarmaking volgens de geldende regels kost veel ambtelijke capaciteit en geld. Het volledige PFAS-dossier beslaat immers ruim dertig jaar vanaf het moment van vergunningverlening aan Custom Powders. Wij schatten in dat volledige ontsluiting van de resterende stukken nog minimaal 1.500 uur, ofwel minimaal 40 fulltime werkweken aan ambtelijke inzet vraagt.

Vertrouwelijke inzage in het volledige dossier is echter wel werkbaar. Wij hebben deze optie mogelijk gemaakt voor u in overleg met de griffie. Het gehele dossier ligt vertrouwelijk ter inzage bij de griffie, in lijn met artikel 169 lid 3 van de Gemeentewet, waarbij artikelen 5.1 en 5.2 van de Wet open overheid inachtgenomen worden. Indien u na vertrouwelijke inzage alsnog over bepaalde documenten wilt kunnen beschikken, dan zullen wij deze ontsluiten via het raadsinformatiesysteem na bewerking op basis van de Woo. Afhankelijk van de hoeveelheid opgevraagde documenten zullen wij in gesprek met u gaan over de prioritering en de te hanteren termijnen. Wij beschouwen hiermee de toezegging tot inzage als afgedaan.

Beantwoording vragen agenderingsverzoek

In het agenderingsverzoek van Helder Helmond zijn vragen gesteld ter bespreking in de opiniecommissie van uw raad op 27 mei a.s. De beantwoording van de vragen zijn toegevoegd als bijlage aan deze raadsinformatiebrief.

Bijlagen:

1. Tijdlĳn vergunningen en aanpak Custom Powders
2. Beantwoording vragen agenderingsverzoek Helder Helmond Custom Powders 27 mei

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,

mr. S.C.C.M. Potters
burgemeester

E.P.H. Koop, MSc
gemeentesecretaris

Tijdlĳn milieuvergunning Custom Powders

Bevoegd gezag

Het college van B&W van Helmond is bevoegd gezag Wet milieubeheer (Wm) en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor de inrichting van Custom Powders. De bevoegd gezagtaken zijn door het college gemandateerd aan de SRE Milieudienst (SRE-MD) en later aan de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). De 2 genoemde uitvoeringsdiensten hebben de vergunningverlening en het milieutoezicht namens de gemeente uitgevoerd.

Inrichtingsgegevens

Naam	Custom Powders B.V.
Adres	Grasbeemd 10, 5705DG Helmond
Soort	Industrieel (verwerking poeders)
KVK-nummer	17085786
Vestigingsnummer KvK	000015953491
Inrichtingsnummer SRE-MD	i32067
Inrichtingsnummer ODZOB	L-2015-0743
CBI-code	205903.B (overige chemische productenfabrieken n.e.g.)
	Eerder SBI-code 21.39.1 leverancier hulpstoffen voedingsmiddelenindustrie

Vergunningverlening

11-04-1995	Wm-vergunning, Oprichten inrichting bestemd voor het vermalen, drogen, mengen, zeven en verpakken van poeders.
08-10-2002	Revisievergunning Wm Veranderen werking inrichting (M202-2001, documentnummer 186660). Gefaseerde uitbreiding inrichting. Deze vergunning vervangt de voorgaande vergunning. CP mag alle stoffen bewerken die met de vergunde installaties kunnen worden bewerkt. De vergunning bevat maatregelen en voorschriften over zaken als lozen van afvalwater op het bedrijfsriool, luchtkwaliteitseisen, veiligheidsmaatregelen en voorschriften over de opslag van gevaarlijke stoffen.
21-10-2002	Vergunning Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) van toenmalig bevoegde gezag waterschap De Aa. Vergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater op het riool. Bronmaatregelen moeten lozing zoveel mogelijk voorkomen. Bij nieuwe niet aangevraagde stoffen doet vergunninghouder onderzoek naar waterbezwaarlijkheid en saneringsinspanning en vastlegging in een registratiesysteem.

- 20-07-2004 Melding 8.19 Wm Veranderen inrichting.
Niet realiseren van de beoogde uitbreiding fase 2 t/m 4.
- 05-02-2007 Gedoogbeschikking Wm.
Tijdelijke ingebruikname luchtbehandelingsinstallatie (naverbrander) op het buitenterrein t.b.v. reductie emissie van de hulpstof APFO (ammoniumzout van PFOA) vooruitlopend op inwerkingtreding veranderingsvergunning. Bij deze vergunning zijn eisen gesteld aan de emissies vanuit de inrichting naar de lucht.
- 27-02-2007 Veranderingsvergunning Wm.
Uitbreiding inrichting met luchtbehandelingsinstallatie (naverbrander) op het buitenterrein t.b.v. reductie emissie van de hulpstof APFO (ammoniumzout van PFOA).
- 12-09-2007 Ontwerp beschikking Wm.
Aanpassen emissie-eisen fluorkoolwaterstof, ammoniak en APFO.
- 22-12-2009 Invoering Waterwet.
De Wvo-voorschriften van waterschap De Aa worden van rechtswege opgenomen in Wm-vergunning van de gemeente Helmond. De indirecte lozingen van CP vielen vanaf dat moment onder de Wet milieubeheer en B&W van Helmond werden het bevoegde gezag.
- 01-10-2010 Invoering Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).
De eerder verleende vergunningen en ingediende melding ingevolge (artikel 8.19) Wm worden gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu, zoals bedoeld in de Wabo.
- 15-07-2011 Omgevingsvergunning (milieuneutraal) wijzigen.
Vervangen hulpstof ammonium perfluorooctanoaat (APFO) door de hulpstof GenX en aanpassing emissienormen.
- 01-01-2013 Activiteitenbesluit in werking getreden.
Voorschriften Wvo-vergunning vervangen door rechtstreeks geldende regels.
Voorschriften milieuvergunning voor het verwerken van (grond)stoffen voor de chemische industrie gelden tot 1-1-2016 op basis van overgangsrecht als maatwerkvoorschrift.
- 01-01-2016 Alle voorschriften uit de milieuvergunning zijn van rechtswege vervallen. GenX wordt niet met name genoemd in de Activiteitenregeling en was destijds geen zeer zorgwekkende stof. Dat betekent volgens de omgevingsdienst dat geen maatwerkvoorschriften voor emissie konden worden opgelegd. Sindsdien zijn enkel de rechtsreeks werkende voorschriften uit het Activiteitenbesluit van toepassing op deze inrichting. Formeel golden er daarom geen emissienormen meer.
- 23-01-2018 Besluit maatwerkvoorschriften Wm.
Binnen 2 maanden moet CP onderzoek verrichten naar de bronnen van emissies van GenX en de mogelijkheden deze emissies te voorkomen danwel te beperken. Totdat het

onderzoek is verricht en het rapport hierover goedgekeurd is door het college van B&W, mag er geen be- en/of verwerking plaatsvinden van producten waaruit mogelijk emissies van GenX voortkomen. De voorschriften gelden tot 26 juli 2018.

03-08-2018

Besluit maatwerkvoorschriften Wm.

Chemour wil een ander perfluorhoudend product laten drogen bij Custom Powders. Daarom is nieuw maatwerk nodig.

Verwerking van producten die FRD 902/903, THPFOS en/of overige perfluorverbindingen bevatten is niet toegestaan zonder dat toereikende informatie is verstrekt om milieubeoordeling mogelijk te maken en maatregelen en voorzieningen zijn getroffen om de emissie van FRD 902/903 naar de lucht en water zo veel als mogelijk te beperken door toepassing van BBT-maatregelen. Producten waarin de stof PFOA, die is aangemerkt als ZZS, is aangetoond, mogen in het geheel niet worden verwerkt door CP.

05-09-2018

Melding Activiteitenbesluit in verband met het veranderen (van de werking) van de inrichting.

Een van de gemelde veranderingen is het beëindigen van het be- en verwerken van producten die perfluorpolymeren bevatten. De melding is op 6-12-2018 geaccepteerd.

14-01-2019

Besluit intrekken maatwerkvoorschriften van 3-8-2018. De maatwerkvoorschriften zijn niet meer noodzakelijk aangezien deze betrekking hebben op activiteiten die niet meer binnen de inrichting plaatsvinden.

Tijdslijn onderzoek naar PFAS-emissies Custom Powders Helmond

2017-11-23	Eerste melding vanuit ODZOB over GenX aan gemeentebestuur-
2017-11-24	Bezoek aan Custom Powders door ODZOB
2017-11-28	Correspondentie Custom Powders met Waterschap Aa en Maas
2017-12-05	Directieoverleg ODZOB, Waterschap en Gemeente Helmond
2017-12-20	Bestuurlijk overleg meetgegevens
2017-12-21	Bestuurlijk overleg Helmond
2017-12-21	Bestuurlijk overleg Helmond – Custom Powders
2017-12-22	Bestuurlijk overleg Helmond – Custom Powders
2017-12-27	Brief minister I & W
2017-12-28	Vraag directie aan ODZOB (resultaat: reactie ODZOB over geen vergunningsplicht)
2018-01-03	Bedrijfsbezoek en monsternamen Custom Powders
2018-01-05	Bestuurlijk overleg (2de)
2018-01-10	Ad hoc directieoverleg n.a.v. de meetgegevens
2018-01-10	Bestuurlijk overleg Helmond
2018-01-11	Landelijk Bestuurlijk Overleg
2018-01-11	Lokaal Kernteam Helmond (terugkoppeling landelijk overleg)
2018-01-12	Bestuurlijk overleg Helmond – Custom Powders
2018-01-15	Lokaal Kernteam Helmond
2018-01-16	Ambtelijk overleg ministerie I&W dossier GenX
2018-01-16	Raadsinformatiebrief 2018-001 GenX in oppervlaktewater Helmond
2018-01-19	Ambtelijk overleg ministerie I&W dossier GenX
2018-02-01	Controle verspreidingsberekening GenX door RIVM
2018-02-06	Raadsinformatiebrief 2018-008 Update GenX
2018-05-28	Voorlopige risicoschatting PFOA in recreatieplas Berkendonk in Helmond
2018-06-12	Raadsinformatiebrief 2018-062 Update GenX
2018-09-20	Raadsinformatiebrief 2018-078 Update GenX
2018-10-23	Verkenkend onderzoek naar PFOA en GenX in het milieu in Helmond. Onderzoek naar het voorkomen van PFAS in grond, grondwater, waterbodem en oppervlaktewater
2018-11-01	Raadsinformatiebrief 2018-100 Uitkomst fase 1 onderzoek GenX
2018-12-10	Bodem- en gewasonderzoek moestuin Sluisdijk
2019-03-14	Bodemonderzoek naar PFOA en GenX (Fase 2)
2019-03-25	Raadsinformatiebrief 2019-037 Uitkomst fase 2 onderzoek GenX
2019-04-02	Risicobeoordeling van GenX en PFOA in moestuingewassen in Helmond
2019-06-16	Advies PFOA en GenX in voedsel NVWA

2019-08-20	Raadsinformatiebrief 2019-110 Tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie
2019-09-25	Bodemkwaliteitskaart PFAS Helmond
2019-10-29	Raadsinformatiebrief 2019-142 Beleidsregels PFAS Helmond 2019
2019-11-06	Beleidsregels PFAS Helmond 2019
2020-11-20	Eindrapport Onderzoek naar PFOA en GenX in het milieu in Helmond
2021-01-18	Raadsinformatiebrief 2021-006 Nieuwe gezondheidkundige grenswaarde PFAS
2021-02-12	Raadsinformatiebrief 2021-021 Afronding PFAS-onderzoek en start saneringstraject
2021-05-10	Herziening van de risicobeoordeling van PFAS in moestuingewassen Sluisdijk
2021-05-10	Risicoschatting PFAS in recreatieplas Berkendonk in Helmond
2021-05-21	Beschikking status PFAS-verontreiniging ontstaan bij Custom Powders, Grasbeemd 10 (B&W van Helmond, besluit 34488294).
2021-06-04	Raadsinformatiebrief 2021-063 Herbeoordeling door RIVM van PFAS in moestuingewassen Sluisdijk en zwemwater Berkendonk
2022-06-21	Raadsinformatiebrief 2022-070 RIVM-advies PFAS in moestuingewassen Delta Volkstuinen
2021-08-31	Toelichting Expertisecentrum PFAS op onderzoeken PFOA en GenX Helmond m.b.t. NTA nader onderzoek
2021-11-01	Onderzoek naar PFAS en GenX in grond moestuin Sluisdijk.
2021-12-15	Onderzoek naar PFAS en GenX in grond, kraanwater en regenwater volkstuin Delta.
2022-06-10	Risicobeoordeling van PFAS in moestuingewassen uit Delta Volkstuinen.
2022-06-13	Bemonstering gewassen volkstuinencomplex Delta
2022-06-13	Interpretatie Expertisecentrum PFAS van actualiserend onderzoek Sluisdijk te Helmond.
2022-06-21	Raadsinformatiebrief 2022-072 Aanpak bodemsanering PFAS moestuincomplex Sluisdijk
2023-01-17	Raadsinformatiebrief 2023-012 bodemsaneringsplan PFAS volkstuinencomplex Sluisdijk
2023-01-23	Saneringsplan volkstuinencomplex Sluisdijk.
2023-04-19	Saneringsevaluatie Helmond, Volkstuinen, Sluisdijk
2023-04-05	Uitspraak Raad van State inzake beroep tegen B&W-besluit status bodemverontreiniging Custom Powders.
2023-06-07	Actualisatie bodemkwaliteitskaart PFAS gemeente Helmond 2023
2023-07-31	Beleidsregel PFAS Helmond 2023
2024-04-17	PFAS-onderzoek grondwater voormalige stortplaats Stipdonkseweg
2024-05-17	Aanvullend bodemonderzoek verspreiding PFAS in de grond rondom Grasbeemd 10
2024-06-03	Aanvullend bodemonderzoek verspreiding PFAS in het grondwater rondom Grasbeemd 10

Antwoorden op vragen uit agenderingsverzoek Helder Helmond

PFAS-dossier commissie 27 mei 2025

1. Juridisch en Financieel beheer

- Welke concrete juridische stappen onderneemt gemeente Helmond om na het faillissement van Custom Powders kosten te verhalen bij andere partijen (zoals Chemours)?

In december 2023 hebben wij onder andere Chemours formeel aansprakelijk gesteld voor de schade die het gevolg is van de uitstoot van PFAS naar de lucht bij Custom Powders. Deze aansprakelijkstelling was bedoeld tot behoud van rechten.

In de komende periode zullen wij onze juridische positie ten opzichte van deze partijen nader onderzoeken en de verdere strategie ten opzichte van deze partijen bepalen.

- Welke financiële scenario's zijn uitgewerkt om de gemeentelijke lasten en risico's in te perken?

Via [Raadsinformatiebrief 2025-029 Aanpak bodemsanering PFAS Custom Powders](#) hebben wij u inzicht proberen te geven in de geraamde kosten. In de periode 2017-2020 heeft de gemeente Helmond ruim €1,5 miljoen betaald voor de eerste werkzaamheden. Voor werk vanaf 2021 heeft het Rijk toezeggingen gedaan aan de gemeente Helmond, middels een specifieke uitkering (SPUK-subsidie). Voor een uitwerking van de kosten zie onderstaand tabel.

Maatregel	Geraamd	2017-2020	2021-2023	2024-2028	dekking
		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uit te voeren	
Ambtelijke uren "crisisbeheersing" 2017-2020	€ 495.000	€ 495.000	€ -	€ -	Gemeente
Meerkosten reguliere werkzaamheden 2017-2020	€ 687.300	€ 687.300	€ -	€ -	Gemeente
Bepalen ernst en omvang PFAS-verontreiniging	€ 473.150	€ 381.050	€ -	€ -	Gemeente
		€ -	€ 92.100	€ -	Rijk
Nieuw onderzoek vanwege EFSA-opinie	€ 382.850	€ -	€ 282.878	€ 99.972	Rijk
Saneringsonderzoek gericht op risico's voor mens, ecologie of verspreiding	€ 280.450	€ -	€ 90.955	€ 189.495	Rijk
Vorbereiding sanering Custom Powders	€ 60.000	€ -	€ 12.786	€ 47.214	Rijk
Uitvoeren sanering Sluisdijk en Custom Powders	€ 7.711.407	€ -	€ 890.323	€ 6.821.084	Rijk
Kennis, capaciteit en middelen	€ 20.000	€ -	€ -	€ 20.000	Rijk
Overige opgave PFAS	€ 311.850	€ -	€ 5.319	€ 306.531	Rijk
Totaal kosten PFAS-dossier	€ 10.422.007	€ 1.563.350	€ 1.374.361	€ 7.484.296	

Wij zetten juridische stappen richting Custom Powders én Chemours om de financiële lasten voor de gemeente te beperken. Voor zover het kostenverhaal niet alle kosten dekt, maken wij gebruik van de eerdergenoemde SPUK-regeling. Dat is een specifieke uitkering van de Rijksoverheid bedoeld om de buitenproportionele kosten van het PFAS-dossier op te vangen voor de gemeenten, voor zover die niet op de vervuiler(s) zijn te verhalen.

2. Adequaatheid gemeentelijk toezicht

- Waarom heeft gemeente Helmond gedurende jaren ondanks controleverslagen en waarschuwingen onvoldoende daadkrachtig opgetreden?

De SRE Milieudienst, en vanaf 2013 de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB), hebben het reguliere milieutoezicht uitgevoerd. Uiteraard had Custom Powders geen vergunning om de bodem en het water te verontreinigen via de uitstoot naar de lucht. Zodra bekend werd dat er GenX in het oppervlaktewater terechtgekomen was hebben wij direct opgetreden. De eerste metingen zijn op 3 januari 2018 uitgevoerd door waterschap Aa en Maas. Toen was nog onduidelijk wat de bron was. Nadat duidelijk was dat Custom Powders een mogelijke bron was heeft het college op 23 januari 2018 maatwerkvoorschriften opgelegd om de PFAS-verontreiniging te stoppen.

- Welke structurele veranderingen zijn vereist om herhaling in vergelijkbare dossiers te voorkomen?

Aandacht voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is tegenwoordig ingebed in de beoordeling en handhaving door de ODZOB. Zij zijn ook een serie ZZS-inventarisaties gestart om bestaande vergunningen en meldingen te screenen op de aanwezigheid van (potentiële) ZZS. Deze inventarisatie maakt het mogelijk om proactief in te grijpen en bedrijven tijdig te informeren als het gebruik van een stof verboden wordt of bij andere wijzigingen in de regelgeving. Dit stimuleert bedrijven om alternatieven te zoeken nog voordat dit in een individueel vergunningstraject of toezichtbezoek aan de orde komt.

Het breed verzamelen en analyseren van ZZS-gegevens biedt bovendien een integraal en actueel beeld van de verspreiding en het gebruik van ZZS binnen een regio. Dit maakt trends sneller zichtbaar en ondersteunt gerichte beleidskeuzes, zoals het prioriteren van toezicht en handhaving en het ontwikkelen van strategieën om de uitstoot van ZZS structureel te verminderen.

3. Transparantie en communicatie

- Waarom werd de raad jarenlang niet volledig geïnformeerd over 219 vergunning-gerelateerde documenten? Welke maatregelen zijn voorzien om actieve transparantie richting raad en burgers te garanderen?

Wij hebben de meest relevante stukken uit het PFAS-dossier eerder ook op onze website www.helmond.nl/PFAS geplaatst. De gemeenteraad is daarover geïnformeerd via raadsinformatiebrieven, ook deze hebben wij gepubliceerd op dezelfde site.

In de samenvatting van het gehele PFAS-dossier die eerder aan de raad is verstrekt is ook de tijdlijn van vergunningverlening en de tijdlijn van onze PFAS-aanpak benoemd.

4. Milieu en volksgezondheid beschermen

- Welke aanvullende beschermingsmaatregelen en acties neemt de gemeente per direct om volksgezondheid en kwetsbare gebieden (Nieuwe Aa, Sluisdijk, Berkendonk, landbouwgronden en drinkwatergebieden) te beschermen?

Alle acties die direct nodig waren (onderzoek en sanering Sluisdijk) hebben we reeds uitgevoerd. Inmiddels zijn wij zelf bezig een bodemsaneringsplan op te stellen. In dat kader doen wij nu zelf de laatste onderzoeken die Custom Powders niet wilde of kon uitvoeren, namelijk bij particuliere moestuinen, grondwateronttrekkingspunten en landbouwpercelen. Indien daar nog beschermingsmaatregelen nodig zijn, nemen we dat mee bij de bodemsanering. Is er echter een acuut risico voor de volksgezondheid dan treden we direct op zoals we eerder ook deden bij de Sluisdijk.